

Færgelunden

Jægerspris Skovdistrikt hører under Kong Frederik d. VII's Stiftelse på Jægerspris. Skovdistriktet omfatter Færgelunden og Nordskoven nord for Jægerspris by. På kortet er der med en gul linie markeret en vandretur på 5,5 km. Turen kan afkortes ved at benytte nogle af de tværgående stier.

Fra gammel tid har færgеоverfarten over Roskilde Fjord været et vigtigt forbindelsesled mellem Horns Herred og det nordøstlige Sjælland. Overfarten blev benyttet af hoffet, når de kongelige skulle til og fra krongodset ved slottet i Jægerspris. Færgеоverfarten ophørte, da Kronprins Frederiks Bro stod færdig i 1868. Helt tilbage i det 16. århundrede har der været færgеhus, hvor Færgегården ligger i dag. De nuværende bygninger stammer fra 1839. Færgегården er nu egnsmuseum for de tre kommuner Jægerspris, Skibby og Frederikssund.

Vandreturen starter ved parkeringspladsen 200 m. nord for Færgегården. Stedet kaldes "Familiebænken". Tidligere var der en bænk omkring det gamle egetræ, der stadig står i skovbrynet. Turen følger en lille sti op gennem en af de store slugter fra istiden. For enden af slugten ligger det idylliske Schweizerhus. Det var arveprins Frederik og gemalinden Sophie Frederikke, der opførte bygningen i 1794. Det blev benyttet som lysthus. Herfra kunne de kongelige nyde den storslåede udsigt over fjorden. I dag er udsigten afskåret af store bøge og nåletræer.

Schweizerhuset

Turen drejer til højre ad Schweizerhusvejen. Kort efter går det ad en sti til venstre gennem et lille område med høje rødgraner. Rødgranen trives ikke så godt i skovene ved Jægerspris. Årsagen er muligvis den lave nedbør i Horns Herred. Der falder ca. 550 mm om året, det vil sige 100 mm mindre end landsgennemsnittet.

Herefter snor stien sig ind mellem bøgetræer, der er plantet under krigen. Her ligger der et stort antal gravhøje fra yngre stenalder og bronzealder. Nogle af disse er udgravet af Frederik d. VII, der var en ivrig arkæolog. Stien munder ud i en "syvstjerne", hvor syv stier mødes. Her ses mod sydvest en af de gamle hulveje. De opstod på skrånninger, hvor færdselen var betydelig. Hestenes hove løsgjorde jorden, og regnskyl uddybede sporene. Turen fortsætter ad stien mod vest til skovkanten.

Stien følges mod nord langs skovbrynet. Her åbner sig et flot syn med store bøge, som ved stengærdet grænser ud til de åbne marker. Bøgetræerne langs skovens vestkant virker som et læbælte for resten af skoven. Når de kraftige efterårs- og vinterstorme kommer, kan de mere svage nåletræer beskytte sig i ly af bøgen. Det er derfor vigtigt at bevare bøgetræerne langs skovkanten. Da træerne nu er gamle, forsøger skovens folk at få nogle kommende afløserer frem. Det kan gøres ved at udnytte de år, hvor træerne har mange frø. Før og efter oldenfaldet harves skovbunden, så frøene kommer helt ned i mineraljorden. Ved denne metode overlever

flere af frøene, der ellers ville rådne op sammen med de nedfaldne blade eller blive spist af fugle og mus. Der sættes hegn rundt om de fremspirende bøgeplanter for, at rådyrene ikke skal bide knopperne af. Nogle af de gamle træer skal siden fældes, så de unge kan få lys og plads til at vokse op.

Skovbrynet

I den nordlige del af skoven drejer ruten ind til højre og følger den øverste kant af kystskrænten fra stenalderhavet. Gennem de store træer kan Roskilde Fjord anes. Mod nord skimtes strandengene og skovbrynet langs Jægerspris Nordskov. Lidt længere mod øst drejer turen ind gennem mellemaldrende nåletræer. Gravhøjen til højre for stien er skovens højste punkt, 51 m.o.h.. Stedet kaldes for Frederikshøj, og er opkaldt efter Kong Frederik d. V, som holdt meget af Færgelunden.

Turen følger den større sti mod øst og passerer en tidligere grusgrav. Stedet er nu en god legeplads for både børn og voksne. Efter grusgraven kommer man frem til Ravnekilde. Kilden har fra 1700 tallet og frem til 1923 leveret vand til Færgегården i sindrige kanalsystemer. I 1874 oprettedes Kong Frederik d. VII's Stiftelse på Jægerspris, hvor formålet var at drive børnehjem for fattige piger. I løbet af få år var der over 300 børn i bygningerne omkring slottet. Det medførte et behov for større vandforsyning. Der blev derfor anlagt en rørledning fra Ravnekilde helt op til slottet. Kilden leverede gennem flere år vand til børnehjemmene og en del af byen. Turen går ned ad skrånningen, hvor stien støder til den store Schweizerhusvej. Umiddelbart efter drejes mod nord ad en lille sti, der fører ned til landevejen, som krydses.

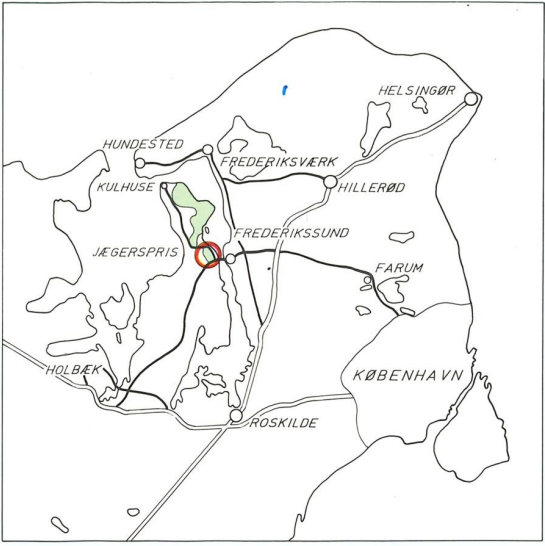
Fra holdepladsen følges stien på kanten af kystskrænten. Ved lavvande ses tydeligt øen, Ammesholm, som er et yndet tilholdssted for fugle. Ved Kignæs munder stien ud ved nogle store sandskrænter. De giver et indtryk af, hvordan klinterne i oldtiden stod stejlt ud mod fjordene. I 1842 begejstrede naturen her maleren J.Th. Lundbye til hans gennembrudsbillede "En Dansk Kyst". Det går herefter ned ad en sti langs kanten af sandskrænten, og derefter mod syd gennem kystskoven. Landevejen krydses, og turen går først et lille stykke mod nord ad Kodalsvejen. Herefter drejes skarpt til venstre ind ad en sti, der går i sydlig retning. Lidt fremme ligger en stor sten, som er en ledeblok ført hertil af isen under istiden. Stenen kaldes "Dronningens Broche". Stien munder ud i den slugt, hvor turen startede.

God tur!

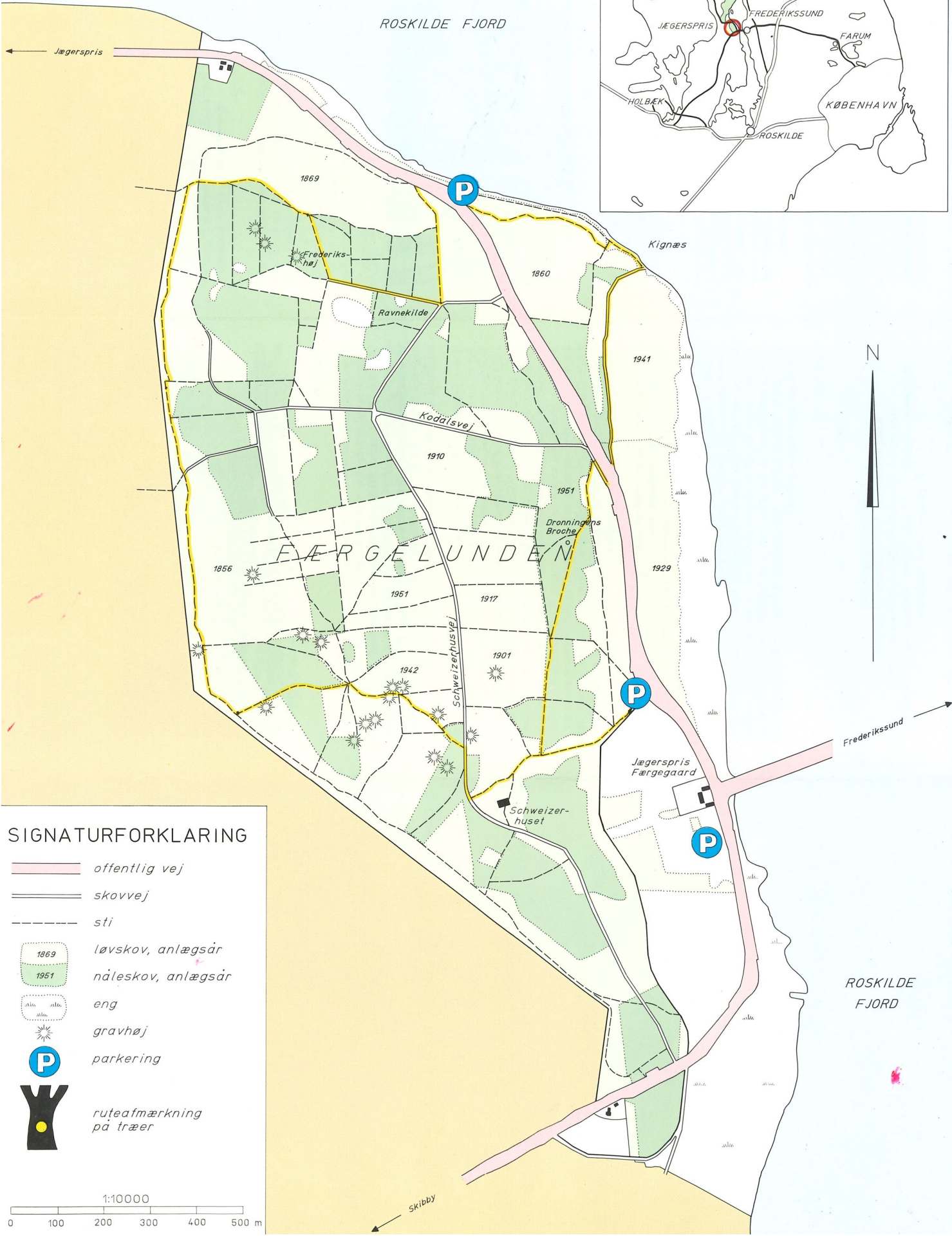
Folderen er udgivet af
Kong Frederik d. VII's Stiftelse på Jægerspris
med økonomisk støtte fra Skov- og Naturstyrelsen
Redaktion: Annemette Jensen, Agnete Thomsen og Nils Sættem
Tegninger: Poul Andersen

TÆNK på brandfaren
 VÆRN om skoven og dens værdier
 KAST ikke affald i skoven
 HOLD hunden i snor

Ammesholm

ROSKILDE FJORD

SIGNATURFORKLARING

- offentlig vej
- skovvej
- sti
- 1869 løvskov, anlægsår
- 1951 nåleskov, anlægsår
- eng
- gravhøj
- parkering
- ruteafmærkning på træer

